

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 225/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov **H. K. T., a. s. v dodatočnej likvidácii**, Panenská 24, Bratislava, a **SKKP, k.s.**, Panenská 24, Bratislava, zastúpených Advokátska kancelária Korytár s.r.o., Sladovnícka 13, Trnava, proti rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 26Cb/71/2016-658 z 29. novembra 2017 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/215/2018-796 zo 17. apríla 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/41/2021 z 13. septembra 2022 o námietkach zaujatosti sťažovateľov voči sudcovi Ústavného súdu Slovenskej republiky Rastislavovi Kaššákovi takto

rozhodol:

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Rastislav Kaššák **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľov vedenej pod sp. zn. Rvp 2925/2022.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavná sťažnosť, ktorou sťažovatelia namietajú rozhodnutia všeobecných súdov v spore o určenie majiteľa akcií, bola najprv pridelená ako spravodajkyni sudkyni ústavného súdu Jane Laššákovej, ktorá bola do 30. septembra 2023 členkou druhého senátu ústavného súdu. Následne bola dodatkom k rozvrhu práce pridelená ako spravodajcovi sudcovi ústavného súdu Ivanovi Fiačanovi, ktorý bol uznesením ústavného súdu z 9. novembra 2023 vylúčený z konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti sťažovateľov a ktorého v druhom senáte ústavného súdu podľa rozvrhu práce zastúpil sudca ústavného súdu Rastislav Kaššák, ktorému bola vec sťažovateľov pridelená 16. novembra 2023 a proti ktorému sťažovatelia 19. januára 2024 vzniesli námietku zaujatosti, o ktorej bolo rozhodnuté uznesením z 8. februára 2024 tak, že tento sudca ústavného súdu nie je vylúčený z konania a rozhodovania o ich ústavnej sťažnosti.

2. Sťažovatelia 21. februára 2024 vzniesli voči sudcovi ústavného súdu Kaššákovi druhú námietku zaujatosti. Tvrdia, že sudca ústavného súdu bol asistentom poslanca národnej rady, ktorý bol predsedom politického hnutia a sudcu ústavného súdu nominoval do legislatívnej rady vlády, pričom zúčastnená osoba (██████████) mal blízko k tomuto politickému hnutiu a financoval ho.

Z toho vyplýva vzťah sudcu ústavného súdu k zúčastnenej osobe – účastníkovi ústavnou sťažnosťou namietaných konaní všeobecných súdov. Okrem toho sudca ústavného súdu je na sociálnej sieti priateľom advokáta (██████████), ktorý zastupoval zúčastnenú osobu a ním ovládané obchodné spoločnosti. Sťažovatelia poukázali, že sudca ústavného súdu sa verejne vyjadril, že toto priateľstvo nevníma ako skutočné. Podľa sťažovateľov z toho, že advokát ██████████ sa vzdal činnosti poradcu prezidentky, vyplýva podozrenie na zaujatosť sudcov ústavného súdu.

3. K druhej námietke zaujatosti sudcu ústavného súdu Kaššák uviedol, že ju vrátane jej konštrukcií považuje za absurdnú a nepravdivú, keďže nie je pravdou, že do legislatívnej rady bol nominovaný predsedom politického hnutia. K priateľstvu s advokátom ██████████ na sociálnej sieti odkázal, že to neznamená skutočné ľudské priateľstvo.

4. Sťažovatelia 22. marca 2024 vzniesli voči sudcovi ústavného súdu Kaššákovi tretiu námietku zaujatosti z dôvodu, že advokát ██████████ voči ich advokátovi podal 29. februára 2024 sťažnosť na Slovenskú advokátsku komoru. Namietli, že vo zverejnenom uznesení ústavného súdu z 8. februára 2024 o ich prvej námietke zaujatosti na rozdiel od údajov advokáta ██████████ neboli anonymizované ich osobné údaje (čo je v rozpore s praxou ústavného súdu), a preto sa advokát ██████████ o tomto rozhodnutí nemohol dozvedieť, keďže po zadaní jeho osobných údajov by ho systém nevyhľadal. Podľa sťažovateľov advokát ██████████ a sudca ústavného súdu boli spolužiaci na vysokej škole a udržiavali kamarátsky vzťah. Sťažovatelia 28. marca 2024 doložili osvedčenie, podľa ktorého uznesenie ústavného súdu z 8. februára 2024 možno vyhľadať len po zadaní ich údajov, a nie po zadaní údajov advokáta ██████████

5. K tretej námietke zaujatosti sudcu ústavného súdu Kaššák uviedol, že ju považuje za účelovú, keďže obsahuje zavádzania, klamstvá a účelové prekrúcania. Uviedol, že s advokátom ██████████ sa stretával len neosobne pri oficiálnych a pracovných príležitostiach. Ku konštrukcii, ako sa advokát ██████████ dozvedel o uznesení ústavného súdu, uviedol, že podstatné je to, že uznesenie bolo riadne zverejnené a on o ňom advokáta ██████████ neinformoval. Poukázal na to, že uznesenie bolo šírené aj na verejne prístupnom videu. Napokon uviedol, že s advokátom ██████████ nebol spolužiak.

II.

6. Podľa čl. IV bodu 1 písm. c) rozvrhov práce ústavného súdu na roky 2023 a 2024 o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu. Podľa čl. XI bodu 2 rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2024 na rozhodovanie o vylúčení sudcu podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde sa použijú ustanovenia rozvrhu práce na rok 2023. Preto o námietke zaujatosti rozhodne tretí senát ústavného súdu v jeho zložení z roku 2023.

7. Nemožno dospieť k záveru, že by boli dané pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu v zmysle § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

8. Zo skutočnosti, že sudca ústavného súdu bol asistentom predsedu politického hnutia, nemožno dospieť k záveru o jeho vzťahu k zúčastnenej osobe. Prepojenie k tejto osobe je postavené na nijak

neosvedčenom tvrdení o tom, že zúčastnená osoba má blízko k politickému hnutiu. Táto námietka je postavená na verejne známej skutočnosti prepojenej s ničím neosvedčením tvrdením. I keby toto tvrdenie bolo pravdivé, nebolo by možné dospieť k pochybnostiam o nezaujatosti sudcu ústavného súdu. To, že sudca ústavného súdu bol vo vzťahu k osobe v čele politického hnutia, ktorého podporovateľom mala byť osoba zúčastnená na konaní, nezakladá blízky vzťah sudcu ústavného súdu k zúčastnenej osobe. Nejde o bezprostredný vzťah týchto osôb. Je prirodzené, že jednotlivci v slobodnej spoločnosti vstupujú do rôznych vzťahov a nemožno vylúčiť vzťah dvoch osôb k tomu istému politickému hnutiu. Zo vzťahu dvoch rozličných osôb k jednému politickému hnutiu však bez ďalšieho nemožno dospieť k tomu, že tieto osoby sú vo vzťahu, z ktorého by bolo možné vyvodiť pomer zakladajúci pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

9. Zo skutočnosti, že sudca ústavného súdu je na sociálnej sieti priateľom advokáta, nemožno vyvodiť blízky pomer k tomuto advokátovi. Priateľstvo na sociálnej sieti nevyhnutne neznamena existenciu blízkeho vzťahu. K sociálnej interakcii v priestore sociálnej siete dochádza na základe žiadosti jednej osoby a jej následného prijatia druhou osobou. To vedie k záveru, že osoby v „priateľstve“ na sociálnej sieti majú určitú mieru vzájomnej známosti alebo z iných dôvodov mienia byť vo vzťahu v prostredí sociálnej siete. Osobne sa však vôbec poznať nemusia. Výber priateľa na sociálnej sieti nie je prejavom osobnej priateľskej interakcie, ale prejavom sociálnej interakcie v osobitnom prostredí sociálnej siete. Priateľstvo na sociálnej sieti nie je tradičným priateľstvom či osobným vzťahom. Rovnako ako v prípade tradičného priateľstva ide o variabilný vzťah, pričom variácie priateľstva na sociálnej sieti môžu byť širšie. Informácia o spojení na sociálnej sieti – „priateľstve“ neposkytuje hlbšiu informáciu o podstate vzťahu dvoch osôb a bez ďalšieho nezakladá dôvod na pochybnosti o nezaujatosti sudcu ústavného súdu.

10. Z verejne prístupnej informácie o tom, že advokát zúčastnenej osoby sa vzdal činnosti poradcu prezidentky, nemožno vyvodiť podozrenie o zaujatosti sudcov ústavného súdu. Ide o domnienku sťažovateľov, ktorá nemá žiadny bližší základ.

11. Rovnako zo skutočnosti, že advokát [REDAKOVANÉ] sa dozvedel o rozhodnutí ústavného súdu, hoci jeho osobné údaje v tomto uznesení boli anonymizované, nemožno dospieť k záveru o zaujatosti sudcu ústavného súdu. Uznesenie ústavného súdu bolo riadne zverejnené a údaje o sťažovateľoch (právnických osobách), ako aj o ich advokátovi neboli v súlade s praxou ústavného súdu anonymizované. Anonymizujú sa len osobné údaje fyzických osôb. Okrem toho advokát v sťažnosti Slovenskej advokátskej komore výslovne uviedol, že o tvrdeniach advokáta sťažovateľov sa dozvedel zo zverejneného uznesenia ústavného súdu a z neho si vyvodil, že tvrdenia sťažovateľov sa týkajú jeho osoby. Tvrdenie sťažovateľov, že advokát zúčastnenej osoby sa o námietke dozvedel inak ako zo zverejneného rozhodnutia ústavného súdu, je ničím neosvedčenou domnienkou.

12. Rovnako neosvedčené je i tvrdenie sťažovateľov o tom, že advokát [REDAKOVANÉ] bol spolužiakom sudcu ústavného súdu a mali kamarátsky vzťah. Toto tvrdenie je vylúčené vyjadrením sudcu ústavného súdu. K tomu možno uviesť, že i keby advokát a sudca akéhokoľvek súdu boli spolužiakmi a dokonca aj na vysokej škole mali vzťah, ktorý by bolo možné označiť ako kamarátsky, nemožno dospieť k tomu, že takýto vzťah by zakladal dôvody na pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

13. Možno poukázať na rozhodnutie českého Najvyššieho správneho súdu (16Kss/1/2017), podľa ktorého sudca žije v určitom vzťahovom a sociálnom prostredí rôznych rodinných, priateľských, kolegiálnych či iných vzťahov. Predstava, že uzavretím sa pred svetom sa stane nestranným a nezávislým, je nenáležitá. Už skutočnosť, že sudcovská prax býva v jednej profesijnej pozícii a na jednom mieste vykonávaná celý rad rokov, nevyhnutne nesie so sebou to, že sudca za túto dobu spozná množstvo ľudí a nadviaže s nimi rôzne vzťahy. Je celkom bežné, že príslušníci právnickej komunity sa poznajú a udržujú viac či menej úzke vzťahy. Medzi sudcom a inými osobami môžu vznikáť profesijné priateľstvá. Nebezpečnými sa takéto vzťahy stanú, len ak sa z nich vyvinie závislosť, jednostrannosť, či dokonca náznaky prospechárstva. Potrebné je skúmať, či ide o blízke priateľstvo, vzťah finančnej závislosti či nadriadenosti a podriadenosti (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Steck – Risch proti Lichtenštajnsku z 19. 5. 2005).

14. Tri druhy vzťahov môžu vyvolávať pochybnosti o nezáujatosti sudcu ústavného súdu, a to (i) pomer k veci, (ii) účastníkom konania a (iii) ich zástupcom. Tieto vzťahy majú zostupnú tendenciu, pokiaľ ide o možnosť vzniku pochybností o nezáujatosti sudcu ústavného súdu. Najmenší potenciál vyvolania objektívnych pochybností vyplýva zo vzťahu zástupcu – advokáta k sudcovi (uznesenia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 808/2013 a II. ÚS 2127/2014). Pomer k advokátovi účastníka konania prípadne zúčastnenej osoby by spravidla mal viesť k vylúčeniu sudcu len výnimočne v závislosti od konkrétnych okolností danej veci a pri dôslednom zohľadnení povahy a intenzity tohto vzťahu (NEMEŠKALOVÁ ROSINOVÁ, A. Objektívny test nestrannosti v prípadoch vzťahu sudcu k účastníkom konania a ich zástupcom. In: *Jurisprudence*. 6/2017, s. 35 – 36). V prípade ústavného súdu ako jediného súdneho orgánu ochrany ústavnosti je namieste zohľadňovať otázku spôsobilosti ústavného súdu rozhodnúť vo veci (rozsudok EŠLP vo veci Steck – Risch proti Lichtenštajnsku z 19. 5. 2005).

15. Vo veci sťažovateľov ide o vzťah (spojenie na sociálnej sieti) sudcu ústavného súdu a advokáta zúčastnenej osoby. Ani z tvrdení a konštrukcií sťažovateľov nevyplýva, že by vzťah sudcu ústavného súdu k advokátovi zúčastnenej osoby bol vzťahom blízkeho priateľstva presahujúceho do súkromnej osobnej sféry či vzťah závislosti, jednostrannosti alebo prospechárstva. Z tvrdení a neosvedčených konštrukcií sťažovateľov nemožno dospieť k záveru o subjektívnej, či navonok sa javiacej objektívnej nezáujatosti sudcu ústavného súdu v konaní o ich ústavnej sťažnosti. Možno predpokladať, že taký vzťah, ako má mať sudca ústavného súdu k advokátovi zúčastnenej osoby, má aj s množstvom ďalších advokátov a zástupcov iných právnických profesií. Z takéhoto vzťahu však nemožno vyvodiť pochybnosti o jeho nezáujatosti podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2024

Robert Šorl
predseda senátu